

En forskares vardag

Laura Hollsten är filosofie doktor och amanuens i historia vid Åbo Akademi. Den steniga vägen till nya historiska tolkningar består bland annat av minutiöst källkritiskt arbete på annan ort. Men processen bromsas ideligen upp.

Min vecka börjar glansfullt i läsesalen *Rare Books and Music* vid British Library i London. British Library är det idealiska stället för den som önskar läsa böcker och manuskript. Min bok vilar på ett bokstall och en lampa vid bordet tänds då övriga beställda böcker är färdiga att avhämtas vid utlåningsdisken. Jag läser en sjuttonhundratalskildring av Mexiko på engelska, ett språk jag behärskar någotsånär väl. Den tryckta texten är lätt att läsa – hade jag valt att sitta på manuskriptavdelningen skulle texten vara handskriven och läsningen betydligt långsammare. Inte sällan får en historiker framför sig dokument som till en början ter sig obegripliga och öppnar sig först efter flera timmars arbete, då man lärt sig hur författaren utformar sina bokstäver.

Böckerna och dokumenten som kan tjäna som historiska källor till det jag just nu är intresserad av, 1700-talets Nya Spanien, är för det mesta skrivna på spanska, som jag läser med största möda. Ibland är texterna skrivna på latin som jag bara gått en grundkurs i. Jag har kollegor som lärt sig språk som ryska, swahili och nahuatl för att kunna läsa historiska dokument. Man får alltså ofta räkna med mycket arbete, det som kallas för historikers hantverk, innan man

kommer så långt att man kan börja göra egna tolkningar, skriva nya berättelser och spräcka myter.

Nya tolkningar och berättelser, som hävdar att det vi tidigare trodde var historisk kunskap egentligen är myter, halvsanningar och missförstånd, skapas hela

tiden inom historievetenskapen. De nya tolkningarna uppstår som resultat av regimskiftet, då till och med skolornas historieundervisning måste omvärderas. De framkallas genom ny forskning som behandlar marginaliserade grupperns betydelse i historien. Vi trodde till exempel att kvinnliga afrikanska slavar i det koloniala Amerika var helt maktlösa, men ny forskning visar att de i vissa fall kunde utöva en betydande makt genom sina påstådda magiska kunskaper.

Nya frågeställningar frambringas framför allt genom aktuella trender i dagens samhälle. Två kollegor beslöt nyligen att ordna en panel kring temat miljö och konsumtion på en miljöhistorisk konferens och utlyste en inbjudan att skicka in förslag till föredrag. Responsen

Hemkommen från London trodde jag att jag skulle sätta mig ner och fortsätta arbetet med min artikel. Det visade sig dock att jag lovat att göra en hel del annat. Liksom praktiskt taget alla mina forskarkollegor häpnar jag ständigt över hur mycket annat det finns att göra utöver texten man just då borde sitta och skriva. En onödigt stor del av min vardag under veckan har gått ut på att lösa datatekniska problem i en Internetportal där jag var tvungen att vistas på grund av en finansieringsansökning.

I slutet av veckan hinner jag äntligen ta fram mina anteckningar från London. Jag ångrar bittert att jag inte tog med min bärbara utan måste sitta och tyda mina slarviga blyertsanteckningar och svårförståeliga förkortningar. Vägen från det minutiösa källkritiska arbetet till revolutionerande nya tolkningar är lång och krokig.

var överväldigande och ett stort antal förslag anlände. Frågor kring produktion har sedan länge varit i fokus för miljöhistorisk forskning, men det ökande intresse för konsumtion reflekterar dagens debatt – det är numera ovanligt att diskutera samhällets och individens konsumtionsmönster utan hänvisning till miljökonsekvenserna.

Det här för mig tillbaka till forskarens vardag eftersom jag fick tillfälle att läsa och kommentera föredragsförslagen.

.....

”Liksom praktiskt taget alla mina forskarkollegor häpnar jag ständigt över hur mycket annat det finns att göra utöver texten man just då borde sitta och skriva.”

.....

Laura Hollsten
laura.hollsten@abo.fi